

STRATEGIA ROZWOJU

INSTYTUTU SOCJOLOGII

Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach
na lata 2012-2020

WPROWADZENIE

Kierunki działań wyznaczone strategią Uniwersytetu Śląskiego i obejmujące przede wszystkim poprawę jakości kształcenia, prowadzenie badań na światowym poziomie oraz aktywną współpracę z otoczeniem, są realizowane w ramach oferty dydaktyczno-naukowej Instytutu Socjologii. Programy kształcenia oferują studentom oprócz pogłębionej wiedzy specjalistycznej i umiejętności zawodowych również kształcenie kompetencji społecznych, budowanie tożsamości regionalnej oraz pogłębianie świadomości potrzeby kształcenia przez całe życie.

W Instytucie Socjologii realizowane są dwa kierunki studiów o dwóch profilach: *Socjologia* (profil ogólnoakademicki) oraz *Praca socjalna* (profil praktyczny). Specjalności proponowane studentom w ramach profilu ogólnoakademickiego są dostosowywane elastycznie do zapotrzebowania i wymogów rynku pracy oraz uwzględniają fundamentalną rolę nauki w kształtowaniu świadomej, twórczej, krytycznej i przedsiębiorczej postawy swoich studentów. Kierunek o profilu praktycznym umożliwia zdobycie kwalifikacji do wykonywania zawodu pracownika socjalnego, regulowanego przepisami prawa, a jego bogaty i interdyscyplinarny program zapewnia uzyskanie kompetencji potrzebnych w większości zawodów, w których praca z ludźmi wymaga od absolwenta nie tylko umiejętności komunikowania się, lecz także szczególnych kompetencji zawodowych i społecznych pozwalających na ingerencję w sferze wzajemnych oddziaływań ludzi z ich środowiskiem.

Socjologia jako nauka o zbiorowościach społecznych, bada zjawiska i procesy tworzenia się różnych form życia zbiorowego ludzi, struktury tych zbiorowości, zjawiska i procesy zachodzące w tych zbiorowościach wynikające ze wzajemnego oddziaływania ludzi na siebie, siły skupiające i rozbijające te zbiorowości, zmiany i przekształcenia w nich zachodzące. Kształcenie na kierunku *Socjologia* umożliwia zrozumienie zjawisk i procesów zachodzących w ramach różnorodnych zbiorowości społecznych. Jest zorientowane na przekazanie ogólnej wiedzy na temat otaczającego świata, pozwalającej na diagnozowanie i rozumienie zjawisk, problemów i procesów społecznych oraz wykształcenie umiejętności zdobywania, gromadzenia i analizowania tej wiedzy. Studia proponują wielość perspektyw, obszarów badawczych oraz metod i technik ich eksploracji. Absolwenci posiadają umiejętności identyfikacji, badania, monitorowania problemów społecznych oraz ich analizy, a także odkrywania znaczeń, jakie ludzie nadają

rzeczywistości społecznej. Cechuje ich aktywna postawa dociekliwości badawczej, wspierająca proces odkrywania uwarunkowań i przyczyn poszczególnych zjawisk, a także zdolność kreatywnego myślenia i poszukiwania nowych i innowacyjnych rozwiązań. Są wyposażeni w kompetencje pozwalające na wykorzystanie wiedzy poprzez rozpatrywanie i interpretowanie zmian, jakim podlega społeczeństwo w kontekście podstawowych kategorii teoretycznych wchodzących w zakres socjologii ogólnej oraz – w zależności od ukończonej specjalności – poszczególnych subdyscyplin socjologii. Absolwenci potrafią nie tylko analizować zjawiska i procesy społeczne, przewidywać ich konsekwencje i reagować na nie, ale też stosować zdobytą wiedzę w działaniach praktycznych, polegających na projektowaniu i prowadzeniu badań socjologicznych, kampanii społecznych, a także w kierowaniu zespołem ludzkim i organizacją pracy w zespole.

W ramach kierunku kształtowana jest także wiedza obejmująca przygotowanie w zakresie filozofii, logiki, etyki, psychologii, które absolwent może wykorzystać do rozwiązania problemów, z którymi spotka się w przyszłej pracy zawodowej. Kształcenie studentów socjologii jest ponadto zorientowane na wytworzenie i ugruntowanie postaw prospołecznych i gotowości do uczestniczenia w zmianach na poziomie lokalnym, regionalnym i ponadregionalnym.

Poza wiedzą i kompetencjami wspólnymi dla wszystkich absolwentów studiów socjologicznych pierwszego stopnia na Uniwersytecie Śląskim, absolwent posiada przygotowanie i umiejętności działania odpowiadające wybranej specjalności.

Kierunek studiów *Praca socjalna* należy do obszaru kształcenia w zakresie nauk społecznych. Ma charakter interdyscyplinarny zarówno w dziedzinie wiedzy, jak i praktyki. Wykazuje szczególne powiązanie z takimi kierunkami kształcenia jak: socjologia, psychologia oraz pedagogika, których zakres problemowy stanowi podstawy wiedzy i umiejętności skutecznego profesjonalisty. W ramach kierunku kształtowana jest ponadto wiedza wspierająca i uzupełniająca interdyscyplinarny obszar pracy socjalnej (realizowane są zajęcia z zakresu prawa, ekonomii, filozofii i innych).

Praca socjalna, jako dziedzina stosowana koncentruje się na procesie rozumienia, pomagania i wspierania w dążeniu do samodzielności osób, które znalazły się w trudnej sytuacji. Podstawowym celem kształcenia na kierunku *Praca socjalna* jest przygotowanie do profesjonalnego wykonywania zawodu pracownika socjalnego zarówno w wymiarze instytucjonalnej pomocy społecznej, jak i w obszarze szeroko pojętych służb spo-

łecznych. Akcent jest położony na zdobycie praktycznych umiejętności, kształconych szczególnie w trakcie warsztatów oraz zajęć praktycznych (praktyki, projekty, studia przypadku, dramy) umożliwiających studentom bezpośredni kontakt z profesją i jej zadaniami. Priorytetem jest promowanie społecznych zmian, kształcenie umiejętności rozwiązywania problemów w relacji „człowiek – środowisko” oraz wzmacnianie ludzi w samodzielnym działaniu. Ważnym elementem jest kształtowanie właściwej, odpowiedzialnej postawy opartej na współpracy i partnerstwie przy równoczesnym poszanowaniu praw człowieka i zasad społecznej sprawiedliwości.

W trakcie kształcenia studenci uzyskują umiejętności dokonywania diagnozy sytuacji oraz zjawisk będących przyczyną trudnego położenia jednostek, grup i społeczności lokalnych. W ramach zajęć poznają różne metody, modele i techniki interwencji społecznej oraz sposoby jej ewaluacji. Uczą się dostrzegać przyczyny pojawiających się dysfunkcji społecznych i uzyskują wgląd w procesy prowadzące do marginalizacji społecznej jednostek. Osiągają kompetencje w zakresie rozpoznawania problemów ludzi na różnych etapach ich życia. Zdobywają kluczowe kompetencje pomocowe, które stanowią podstawę działań socjalnych prowadzących jednostki objęte wsparciem do podnoszenia jakości własnego życia oraz budowania więzi w życiu społecznym.

W procesie kształcenia kładzie się szczególny nacisk na wiązanie wiedzy teoretycznej z praktyką. Zdobyta orientacja teoretyczna wyposaża absolwenta w umiejętność posługiwania się wiedzą ogólną z zakresu nauk społecznych, ułatwia proces skutecznego komunikowania oraz wyjaśniania zjawisk zachodzących w systemach społecznych, umożliwia także formułowanie strategii dotyczących skutecznych sposobów pomocy i wsparcia. Natomiast wiedza szczegółowa daje niezbędne podstawy do praktyki skoncentrowanej na pomocy człowiekowi. Ważnym elementem kształcenia jest przygotowanie do podjęcia studiów drugiego stopnia oraz budowanie świadomości znaczenia systematycznego doskonalenia zawodowego.

Zasadniczą troską w edukacji przyszłych socjologów, jak i profesjonalistów w zakresie pracy socjalnej jest zapewnienie wysokich standardów kształcenia. Zajęcia są prowadzone przez specjalistów poszczególnych dziedzin, w tym przez praktyków w obszarze wybranych problemów społecznych. Studenci odbywają obowiązkowe praktyki, które – w zależności od kierunku – obejmują organizację i przeprowadzenie procesu badawczego lub realizację zadań pracownika socjalnego w wybranej placówce.

Instytut Socjologii prowadzi studia w formie stacjonarnej i niestacjonarnej, organizuje szkoły letnie, studia podyplomowe i kursy zawodowe. Inicjuje nowe interdyscyplinarne specjalności w ramach kierunku socjologia, i na bieżąco weryfikuje ofertę dydaktyczną obu kierunków dostosowując ją do zmieniającego się zapotrzebowania na rynku pracy. Adresatem oferty dydaktycznej są różne kategorie społeczno-zawodowe oraz grupy wiekowe jak też środowiska studentów obcokrajowców. Ciągła aktualizacja programu ma na celu kształcenie absolwentów o szerokich horyzontach myślowych, zdolnych do niezależnej, krytycznej oceny rzeczywistości, biegłych w celnym kojarzeniu faktów i poszukiwaniu przyczyn zjawisk społecznych, skutecznych w tworzeniu propozycji rozwiązań i budowaniu projektów naprawczych. Charakteryzujących się przy tym komunikatywnością, wysoko rozwiniętymi umiejętnościami interpersonalnymi, rzetelnością i etyką w społecznym dyskursie i działaniu.

Studia realizowane w Instytucie Socjologii, które mają prowadzić do wykształcenia na odpowiednim poziomie wszystkich efektów kształcenia określonych w programie Krajowych Ram Kwalifikacji obejmujących wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne, wymagają oprócz prowadzenia wykładów również odpowiedniej liczby zajęć o charakterze ćwiczeniowym oraz warsztatowym. Kształtowanie umiejętności związanych z procesem badawczym, diagnozowaniem problemów społecznych i poszukiwaniem ich rozwiązań, nabywaniem umiejętności interpersonalnych, zdobywaniem praktycznych sprawności interwencyjnych, rozwijaniem potencjału twórczego, wymagają odpowiednich warunków, w tym swobodnego dostępu do pracowni komputerowej oraz optymalnej liczebności grup ćwiczeniowych.

CELE STRATEGICZNE INSTYTUTU SOCJOLOGII UŚ

CEL STRATEGICZNY 1:

Silne zespoły badawcze i badania naukowe na światowym poziomie

CEL STRATEGICZNY 2:

Innowacyjne kształcenie i nowoczesna oferta dydaktyczna

CEL STRATEGICZNY 3:

Aktywne współdziałanie Instytutu Socjologii z otoczeniem

CEL STRATEGICZNY 4:

Systemowe zarządzanie Instytutem Socjologii

CEL STRATEGICZNY

1

SILNE ZESPOŁY BADAWCZE I BADANIA NAUKOWE NA ŚWIATOWYM POZIOMIE

W Instytucie Socjologii realizowane są badania z zakresu nauk społecznych, w ramach dwóch dyscyplin naukowych: socjologii i pracy socjalnej, często o charakterze interdyscyplinarnym. Badania podstawowe prowadzone przez poszczególne Zakłady Instytutu Socjologii (Socjologii Ogólnej, Organizacji, Gospodarki i Metodologii Badań Społecznych, Socjologii Polityki, Badań Kultury Współczesnej, Socjologii Wiedzy, Socjologii Rozwoju) oraz Studium Pracy Socjalnej, realizowane często przy współpracy z europejskimi ośrodkami naukowymi (m.in.: *Kirikkale University* – Turcja, *Univerzita Karlova Praga* oraz *Univerzita Palackého* Olomuniec – Czechy, *Uniwersytet Komenskeho* Bratysława, *Uniwersytet Konstantyna Filozofa* Nitra – Słowacja, *Międzynarodowy Uniwersytet Kijowski* – Ukraina, *Department of Social Work Umeå University* – Szwecja, *The Middle East Technical University*, Ankara – Turcja, *The Working Lives Research Institute of London Metropolitan University* oraz *Bangor University* w Bangor – Wielka Brytania, *The Institute for Employment Research of the German Federal Labour Office* – Niemcy, *The University Complutense of Madrid* – Hiszpania, *University of Peloponese* – Grecja, *Uniwersytet Szegedi Tudományegyetem* Szeged – Węgry, *Universite Jean Monet (UJM) de Saint Etienne* St Etienne oraz *Sciences Po Lyon* Lyon – Francja), ukierunkowane są na problemy i zjawiska społeczne, a także na edukację i innowacje w dążeniu do konkurencyjnej i dynamicznie rozwijającej się gospodarki europejskiej. Pracę badawczą pracowników Instytutu cechuje zarówno teoretyczny, jak i praktyczny charakter, ze szczególnym naciskiem na jego pragmatyczne implikacje. Podkreślenia wymaga fakt, iż prace zespołów naukowo-badawczych często prowadzone są przy partnerskim współudziale studentów i doktorantów.

Przedsięwzięcia badawcze podejmowane w Instytucie Socjologii wpisują się w Krajowy Program Badań w obszarze społecznego i gospodarczego rozwoju Polski w warunkach globalizujących się rynków. Zainteresowania poznawcze stanowią wynik obserwacji sytuacji i głębszej refleksji nad społeczeństwem, dziedzictwem kulturowym, a także szansami i zagrożeniami rozwoju. W ramach badań poszukuje się dróg dostosowania do wymogów współczesności w poszanowaniu dotychczasowego cennego dorobku. Ważną rolę odgrywa tu proces podnoszenia jakości nauczania, w tym również popularyzacja i optymalizacja doskonalenia procesu uczenia się przez całe życie.

W ramach przedsięwzięć badawczych przygotowwany jest projekt dotyczący stosowania wiedzy profesjonalnej w praktyce zawodowej pracowników socjalnych oraz

studentów pracy socjalnej. Model badań wypracowany wspólnie przez partnerów sieci N-CORP¹ zakłada międzykulturowe studium porównawcze profesji. Wyniki badań dostarczą wiedzy o podstawach profesjonalnego funkcjonowania pracowników socjalnych, a także będą podstawą do formułowania wniosków i rekomendacji dotyczących obszaru kształcenia i doskonalenia zawodowego w sferze pracy socjalnej.

Kolejny obszar planowanych badań wynika z obserwowanych przemian, odnoszących się w szczególności do zmieniających swój charakter i wymiar kwestii społecznych, w tym między innymi do procesu starzenia się społeczeństwa, zjawiska marginalizacji i wykluczenia społecznego, większej mobilności przestrzennej i cyfryzacji społeczeństwa. Wyniki badań pozwolą na budowanie zaktualizowanej struktury potrzeb i zasobów społecznych oraz ułatwią formułowanie rekomendacji dla podejmowania adekwatnych działań na poziomie mikro, mezo i makrospołecznym.

Planuje się również badania dotyczące strategii radzenia sobie ze skutkami kryzysu ekonomicznego na poziomie gospodarstw domowych, obejmujące szerokie spektrum źródeł i uwarunkowań. Badania będą miały charakter porównawczy i są planowane w partnerstwie międzynarodowym. Oprócz grupy docelowej gospodarstw domowych, będą obejmowały również badania instytucji publicznych i systemu formalnego wsparcia. Ich wyniki będą cennym materiałem sprzyjającym rozwojowi przedsiębiorczości i kreatywności w procesie poszukiwania skutecznych rozwiązań w sytuacji kryzysu. Planowane badania poprzez międzynarodowy charakter i skuteczny przepływ wiedzy wpisują się w Europejską Przestrzeń Badawczą.

Rozwój badań naukowych w Instytucie Socjologii zakłada dynamizację stałych kontaktów międzynarodowych oraz wszechstronnego dostępu do informacji naukowej. Zespoły naukowo-badawcze kształtowane są optymalnie z punktu widzenia specyfiki badań, kompetencji naukowo-badawczej pracowników i struktury organizacyjnej Instytutu. W celu koordynowania tych działań oraz zwiększenia ich efektywności planuje się intensyfikację działań na rzecz:

- tworzenia zespołów badawczych realizujących projekty ukierunkowane na te obszary, które mają największy wpływ na rozwój społeczny i gospodarczy regionu oraz kraju;

¹ Studium Pracy Socjalnej jest aktywnym partnerem w ramach sieci Network for Comparative Research on Professions (N-CORP), której głównym celem jest inicjowanie, planowanie i koordynacja badań porównawczych obejmujących profesjonalistów, a ukierunkowanych na wykorzystanie wiedzy w praktyce zawodowej pracowników socjalnych i lekarzy.

- zwiększenia aktywności pracowników naukowo-dydaktycznych w pozyskiwaniu środków finansowych na prowadzenie badań naukowych,
- intensyfikacji i koordynacji działań na rzecz uczestnictwa w europejskich programach i projektach badawczych w oparciu o zasady konkurencyjności oraz rywalizującej kooperacji,
- rozbudowania współpracy badawczej z ośrodkami akademickimi w kraju i za granicą.

Rozwój kompetencji kadry naukowej ukierunkowany jest na prowadzenie badań strategicznych tj. dostosowanych do priorytetowych obszarów rozwoju gospodarki opartej na wiedzy oraz badań porównawczych nad regionami przemysłowymi takimi jak zagłębie donieckie, region Górnego Śląska, zagłębie Ruhry, Nord-Palais de Calais etc.

Wśród planów jest rozwijanie współpracy z wiodącymi europejskimi ośrodkami akademickimi m.in. we Francji, Niemczech, Austrii, Hiszpanii, Grecji, w ramach podpisaných umów o współpracy oraz dążenie do poszerzenia grona partnerów Instytutu Socjologii z Europy Wschodniej. Planuje się również położenie dużego nacisku na mobilność studentów oraz kadry naukowo-dydaktycznej we współpracy z nowymi partnerami Instytutu Socjologii, w tym z Uniwersytetem Jean Monnet w Saint-Etienne oraz Instytutem Studiów Politycznych w Lyonie we Francji.

Współpraca badawcza z podmiotami otoczenia zewnętrznego ukierunkowana jest na czynne uczestnictwo kadry dydaktycznej w sympozjach, seminariach, konferencjach dotyczących rozwoju lokalnego i regionalnego oraz na prowadzenie systematycznych badań diagnostycznych w zakresie problemów środowiska lokalnego w ścisłej współpracy ze środowiskiem pracodawców, także przy organizacji praktyk studenckich i staży.

Badania naukowe prowadzone w Instytucie Socjologii realizowane są dzięki środkom finansowym pochodzącym z dotacji statutowych oraz grantów (m.in. FP7-SSH-215985-SPHERE, N N116 230736, N N116 136539, UDA-POKL.07.02.01-24-028/09-00, N N116 697040, N N116 299738, N N116 335538). Działalność naukowo-badawcza cechuje się dbałością o utrzymywanie wysokich standardów etycznych, respektowaniem fundamentalnych zasad dobrych praktyk akademickich oraz Kodeksu Etyki Socjologa.

Instytut Socjologii prowadzi działania mające na celu wsparcie merytoryczne wyróżniających się studentów. Do działań tych należą:

- studenckie koła naukowe o różnych profilach (KN Socjologów, KN Studium Pracy Socjalnej, KN Socjologii Reklamy i Komunikacji Społecznej, KN Human Resources),
- studenckie projekty badawcze przygotowane pod okiem kadry naukowo – dydaktycznej,
- wyjazdy badawcze,
- wsparcie merytoryczne i techniczne przy organizacji cyklicznych konferencji (Dni Socjologii), spotkań, festiwali naukowych,
- uczestnictwo wyróżniających się studentów w projektach badawczych IS,
- program Erasmus – możliwość wyjazdu na semestr studiów za granicę w ramach podpisanych przez Instytut Socjologii 14 umów (oferta jest na bieżąco wzbogacana)

Wsparcie młodej kadry naukowo-dydaktycznej Instytutu Socjologii realizowane jest poprzez:

- prowadzenie indywidualnych projektów badawczych,
- fundusze z Badań Młodych Naukowców pozwalające na realizację własnych projektów doktorantów i młodszych pracowników naukowych,
- angażowanie młodych pracowników naukowych na każdym etapie powstawania badań – od pisania wniosku, poprzez planowanie finansowania, projektowanie badań aż po ich realizację i opracowanie wyników,
- wsparcie merytoryczne projektów realizowanych przez doktorantów,
- godziny dydaktyczne,
- konferencje, szkolenia, seminaria,
- premiowanie i nagradzanie kreatywności, oryginalności w działaniu i twórczego nonkonformizmu,
- program Erasmus – możliwość prowadzenia zajęć w placówkach zagranicznych.

Ważne ogniwo w projektach badawczych Instytutu Socjologii stanowią doktoranci poprzez:

- udział w projektowaniu nowych badań,
- uczestnictwo w czynnościach administracyjnych związanych z przygotowaniem wniosków o granty badawcze,

- szkolenia zewnętrzne dotyczące pozyskiwania funduszy na badania ze różnorodnych źródeł,
- uczestnictwo w opracowaniu wyników,
- angażowanie w prezentacje wyników badań, prelekcje, wystąpienia konferencyjne.

Instytut Socjologii UŚ wydaje własny periodyk naukowy – *Górnośląskie Studia Socjologiczne. Seria Nowa*, kierowany nie tylko do socjologów, ale do wszystkich zainteresowanych problematyką społeczną. Trwają starania o włączenie periodyku do listy czasopism punktowanych.

CELE OPERACYJNE 1

C01. Identyfikacja wiodących zespołów badawczych oraz rozwijanie priorytetowych kierunków badań z uwzględnieniem idei zrównoważonego rozwoju.

C02. Osiąganie jak najwyższych kategorii i uprawnień naukowych.

C02.1. Wspieranie rozwoju naukowego pracowników.

C02.2. Rozbudowanie wewnętrznego systemu oceny jakości badań naukowych.

C02.3. Dążenie do jak najwyższego poziomu naukowego Instytutu Socjologii

C03. Otwartość, kreatywność i innowacyjność w obszarze badań naukowych.

C03.1. Zwiększanie obecności Instytutu Socjologii w europejskim i światowym obszarze badawczym.

C03.2. Rozwój interdyscyplinarności badań naukowych.

C04. Wzrost aktywności w pozyskiwaniu środków na badania naukowe.

C05. Organizacja działań mających na celu promocję działalności badawczej.

C06. Systemowe przeciwdziałanie zjawiskom patologicznym w procesie prowadzenia badań naukowych.

KARTA STRATEGICZNEGO CELU OPERACYJNEGO

DZIAŁANIE ²	ODPOWIEDZIALNOŚĆ	TERMIN	WAGA (1-3)	STOPIEŃ ZŁOŻONOŚCI	WSKAŹNIK / REZULTAT	ŹRÓDŁO FINANSOWANIA
1.1. Identyfikacja wiodących zespołów badawczych oraz rozwijanie priorytetowych kierunków badań z uwzględnieniem idei zrównoważonego rozwoju						
1.1.0.2. Określenie priorytetowych kierunków badań, zgodnych m.in. z Programami Ramowymi UE, Europejską Przestrzenią Badawczą, Krajowym Programem Badań, Strategią Rozwoju Województwa Śląskiego, Regionalną Strategią Innowacji, i ich stała aktualizacja	Dyr. Jedn., Kier. Zakł.	zadanie ciągłe	2(w)	2(Z)	liczba projektów	środki UŚ.
1.1.0.3. Ukierunkowanie badań naukowych na te dziedziny i dyscypliny, które mają największy wpływ na rozwój społeczny i gospodarczy regionu, kraju i świata	Dyr. Jedn., Kier. Zakł.	zadanie ciągłe	3(AP)	2(Z)	analiza	środki UŚ.
1.2. Osiąganie jak najwyższych kategorii i uprawnień naukowych						
1.2.1. Wspieranie rozwoju naukowego pracowników						
1.2.1.1. Tworzenie odpowiednich warunków do szybkiego awansu naukowego pracowników	Dyr. Jedn.	zadanie ciągłe	3(AP)	2(Z)	liczba awansów naukowych	środki UŚ, środki zewnętrzne
1.2.1.2. Ciągła dbałość o jakość i wysoki poziom prac awansowych	Dyr. Jedn., Kier. Zakł.	zadanie ciągłe	2(W)	2(Z)	liczba wyróżniających się prac awansowych	środki UŚ
1.2.1.3. Rozwijanie ułatwień dla pracowników realizujących duże projekty badawcze poprzez indywidualne ustalanie pensum dydaktycznego	Dziek., Dyr. Jedn.	zadanie ciągłe	2(W)	2(Z)	liczba osób z indywidualnym pensum	środki UŚ

trona | 13

² W dokumencie przyjęto oznaczenia działań zgodne z zapisem w Strategii Rozwoju UŚ, co w niektórych przypadkach będzie oznaczało brak ciągłości numeracji ponieważ zawarto w nim opis działań realizowanych tylko na poziomie Instytutu Socjologii.

1.2.1.4. Wspieranie i rozwój młodej kadry naukowej	Dyr. Zakł.	Jedn., Kier.	zadanie ciągłe	2(W)	2(Z)	liczba awansów naukowych	środki UŚ, środki zewnętrzne w tym projekty
1.2.1.5. Zwiększanie udziału doktorantów i studentów w projektach badawczych	Dyr. Zakł.	Jedn., Kier.	zadanie ciągłe	2(W)	2(Z)	liczba projektów realizowanych i współrealizowanych przez studentów i doktorantów	środki UŚ, środki zewnętrzne w tym projekty
1.2.2. Rozbudowywanie wewnętrznego systemu oceny jakości badań naukowych							
1.2.2.1. Pełne wdrożenie ogólnouczelnianego systemu ewaluacji i indywidualnych osiągnięć pracowników	Dziek., Dyr.	Jedn.	wrzesień 2012	3(AP)	2(Z)	wdrożony system	środki UŚ
1.2.2.1.a. Prowadzenie rankingu osiągnięć pracowników naukowych Instytutu Socjologii	Dyr.	Jedn.	zadanie ciągłe	3(AP)	2(Z)	ranking osiągnięć	środki UŚ
1.2.2.2. Premiowanie postaw kreatywnych i innowacyjnych	Dziek., Dyr.	Jedn.	zadanie ciągłe	2(W)	2(Z)	wzrost innowacyjności/liczba nagród	środki UŚ, środki zewnętrzne w tym projekty
1.3. Otwartość, kreatywność i innowacyjność w obszarze badań naukowych							
1.3.1. Zwiększanie obecności Instytutu Socjologii w europejskim i światowym obszarze badawczym							
1.3.1.1. Tworzenie międzynarodowych zespołów badawczych i konsorcjów projektowych zaangażowanych w kluczowe programy badawcze	Dyr. Zakł.	Jedn., Kier.	zadanie ciągłe	3(AP)	3(BZ)	liczba zespołów i konsorcjów	środki UŚ, środki zewnętrzne w tym projekty
1.3.1.2. Aktywna współpraca transgraniczna prowadząca min. do tworzenia wspólnych zespołów badawczych i	Dyr.	Jedn., Kier.	zadanie	3(AP)	2(Z)	liczba zespołów/projektó	środki UŚ, środki zewnętrzne w

realizacji wspólnych zadań badawczych	Zakł.		ciągłe			w	tym projekty; partnerzy zagraniczni
1.3.1.3. Nawiązywanie współpracy z renomowanymi zagranicznymi ośrodkami badawczymi	Dyr. Zakł.	Jedn., Kier.	zadanie ciągłe	2(W)	2(Z)	liczba umów	środki UŚ, środki zewnętrzne w tym projekty; partnerzy zagraniczni
1.3.1.4. Zidentyfikowanie strategicznych partnerów zagranicznych i intensyfikacja współpracy z nimi	Dyr. Jedn.		zadanie ciągłe	2(W)	2(Z)	określeni zagraniczni partnerzy strategiczni	środki UŚ
1.3.1.6. Zwiększenie liczby wyjazdów i przyjazdów pracowników naukowo-dydaktycznych w ramach programów międzynarodowych i umów dwustronnych	Dyr. Zakł.	Jedn., Kier.	zadanie ciągłe	2(W)	3(BZ)	liczba wyjazdów i przyjazdów	środki UŚ, środki zewnętrzne w tym projekty
1.3.1.7. Zapraszanie na dłuższe pobyty naukowe ekspertów i liderów nauki, w tym osób, które posiadają znaczne i twórcze osiągnięcia w pracy naukowej, zawodowej i artystycznej	Dyr. Zakł.	Jedn., Kier.	zadanie ciągłe	2(W)	2(Z)	liczba zaproszonych gości	środki UŚ, środki zewnętrzne w tym projekty
1.3.1.8. Organizowanie przez Instytut Socjologii międzynarodowych konferencji naukowych	Dyr. Jedn.		zadanie ciągłe	2(W)	2(Z)	liczba konferencji	środki UŚ, środki zewnętrzne w tym projekty
1.3.1.9. Udział pracowników Instytutu Socjologii jako prelegentów w prestiżowych konferencjach i kongresach międzynarodowych	Dyr. Zakł.	Jedn., Kier.	zadanie ciągłe	2(W)	2(Z)	liczba pracowników jako prelegentów	środki UŚ, środki zewnętrzne w tym projekty
1.3.2. Rozwój interdyscyplinarności badań naukowych							
1.3.2.1. Nawiązanie i zacieśnianie współpracy z innymi wiodącymi ośrodkami badawczymi w celu podejmowa-	Dyr. Zakł.	Jedn., Kier.	zadanie ciągłe	2(W)	2(Z)	liczba umów; liczba wspólnych inicja-	środki UŚ, środki zewnętrzne w

nia i realizowania wspólnych inicjatyw					tyw	tym projekty	
1.3.2.2. Tworzenie zespołów międzyinstytutowych i międzywydziałowych do realizacji projektów o charakterze interdyscyplinarnym	Dyr. Zakł.	Jedn., Kier.	zadanie ciągłe	2(W)	2(Z)	liczba zespołów/liczba projektów	środki UŚ, środki zewnętrzne w tym projekty
1.4. Wzrost aktywności w pozyskiwaniu środków na badania naukowe							
1.4.1. Intensyfikacja starań o pozyskiwanie środków zewnętrznych, min. z Fundacji na rzecz Nauki Polskiej, MNiSzW, FNiTP, Narodowego Centrum Nauki, Narodowego Centrum Badań i Rozwoju, a także z programów ramowych UE, funduszy strukturalnych i in.	Dyr. Zakł.	Jedn., Kier.	zadanie ciągłe	3(AP)	2(Z)	Liczba złożonych wniosków/ liczba zaakceptowanych projektów	środki UŚ, środki zewnętrzne w tym projekty
1.7. Organizacja działań mających na celu promocję działalności badawczej							
1.7.0.6. Udział w dorocznym przeglądzie badań uniwersyteckich w ramach prezentacji ogólnouniwersyteckiej lub wydziałowej	Dyr. Zakł.	Jedn., Kier.	zadanie ciągłe	2(W)	2(Z)	liczba prezentacji	środki UŚ
1.7.0.7. Organizacja spotkań i wykładów popularyzujących prace badawcze prowadzone w Instytucie Socjologii	Dyr. Zakł.	Jedn., Kier.	zadanie ciągłe	2(W)	2(Z)	liczba spotkań	środki zewnętrzne, w tym sponsorzy, środki UŚ.
1.8. Systemowe przeciwdziałanie zjawiskom patologicznym w procesie prowadzenia badań naukowych							
1.8.0.1. Utrzymywanie wysokich standardów etycznych w badaniach naukowych i odwoływanie się do kodeksu dobrych praktyk akademickich	Dyr. Zakł.	Jedn., Kier.	zadanie ciągłe	2(W)	2(Z)	liczba spotkań	bez kosztów

CEL STRATEGICZNY

2

INNOWACYJNE KSZTAŁCENIE I NOWOCZESNA OFERTA DYDAKTYCZNA INSTYTUTU SOCJOLOGII

Strona | 17

Kształcenie studentów na kierunkach *Socjologia* oraz *Praca socjalna* odbywa się w systemie trzyletnich studiów pierwszego stopnia (licencjackich) oraz dwuletnich studiów drugiego stopnia (magisterskich). Studia socjologiczne pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim obejmują 4 specjalności: *Socjologia miasta i regionu*, *Socjologia reklamy i komunikacja społeczna*, *Socjologia organizacji i zarządzania*, *Wiedza o współczesnym społeczeństwie*. Kierunek *Praca socjalna* ma profil praktyczny, a jego program jest dostosowany do formalnych wymogów regulowanych przepisami prawa (*Ustawa o pomocy społecznej* z dnia 12 marca 2004 z późn. zm.). Z kolegi studia II stopnia na kierunku *Socjologia* (profil ogólnoakademicki) umożliwiają studentom wybór jednej z 5 specjalności: *Socjologia (program ogólny)*, *Komunikacja społeczna*, *Organizacja społeczności lokalnej*, *Studia miejskie*, *Zarządzanie pracą socjalną i ekonomia społeczna*.

Proponowana oferta dydaktyczna wynika z obserwacji sytuacji gospodarczej kraju oraz potrzeb rynku pracy, przy jednoczesnym uwzględnieniu potencjału i zasobów Instytutu Socjologii. Studia na kierunku *Praca socjalna* są zaś odpowiedzią na dynamicznie narastające i zmieniające się problemy społeczne. Komplikujące się losy jednostek i ich rodzin w obszarze życia społecznego wskazują wyraźną potrzebę przygotowania wysokiej klasy specjalistów, posiadających kompetencje w zakresie niesienia pomocy i wsparcia tym, którzy nie radzą sobie z trudnościami. Ich głównym celem jest dążenie do odzyskania siły, zrozumienia i wiedzy potrzebnej do samodzielnego radzenia sobie z problemami.

Cennym źródłem wiedzy w budowaniu programów i rozwijaniu oferty dydaktycznej są sami studenci oraz absolwenci poszczególnych kierunków i specjalności. To ich opinie, doświadczenia i ścieżki kariery pozwalają na weryfikację i elastyczne dostosowywanie treści programowych adekwatnie do potrzeb, oczekiwań i wymogów. Dużą wagę przywiązuje się również do sugestii i rekomendacji interesariuszy zewnętrznych, w tym przede wszystkim informacji zwrotnych od placówek, instytucji, organizacji, fun-

dacji, agencji, firm i zakładów pracy, w których studenci odbywają obowiązkowe praktyki zawodowe.

Instytut Socjologii planuje stałe dostosowywanie oferty edukacyjnej do zapotrzebowania lokalnego i regionalnego rynku pracy, wzbogacanie o nowe profile specjalności adekwatne do zdiagnozowanych aktualnych i przyszłych potrzeb lokalnego rynku pracy w odniesieniu do wymogów krajowych i europejskich ram kwalifikacyjnych. W myśl wdrażanego nowego wzorca kształcenia akademickiego, ciągła weryfikacja oferty programowej wynika nie tylko z troski o utrzymanie najwyższych standardów jakości kształcenia, ale łączy się również z głęboką świadomością odpowiedzialności za przyszłą pozycję społeczno-zawodową absolwentów. Tak określone priorytety wymagają stałego monitoringu, bieżącej ewaluacji i elastycznej struktury programu, przejawiającej się w otwartej, dającej możliwość wyboru ofercie tematycznej, stale dostosowywanej do potrzeb i oczekiwań uczestników rynku pracy. W procesie dostosowania programów kształcenia do potrzeb rynku pracy wykorzystywane są praktyczne informacje na temat oczekiwań pracodawców wobec absolwentów uzyskiwane w trakcie organizowanych spotkań ze specjalistami z zakresu zarządzania zasobami ludzkimi, doradcami personalnymi, przedsiębiorcami, trenerami i praktykami z zakresu pracy socjalnej. Organizowane są spotkania studentów z pracującymi absolwentami kierunków *Socjologia* i *Praca socjalna*, którzy dzielą się swoimi doświadczeniami związanymi z pracą w zawodzie i możliwościami kształtowania własnej kariery zawodowej (spotkania organizowane w ramach Dni Socjologii, Dnia Pracownika Socjalnego, Festiwalu Nauki oraz wydarzeń organizowanych przez Koła Naukowe Instytutu Socjologii – szkolenia, warsztaty, konferencje).

Znaczącą rolę w procesie nabywania kompetencji i umiejętności zawodowych odgrywają obowiązkowe praktyki zawodowe. W ramach atrakcyjnego programu praktyk realizowanych na kierunkach *Praca socjalna* i *Socjologia* nawiązuje się corocznie współpracę z około 200 instytucjami, placówkami, organizacjami, fundacjami czy stowarzyszeniami. W trakcie ich realizacji kładzie się duży nacisk na kształtowanie wrażliwości i postawy prospołecznej, ale również na rzetelność badawczą i innowacyjność w poszukiwaniu rozwiązań.

Praktyczny wymiar kształcenia na kierunku *Praca socjalna* wzmacnia powiązanie procesu uzyskania dyplomu ukończenia studiów z opracowaniem i próbą wdrożenia projektu socjalnego, będącego innowacyjną propozycją rozwiązania realnie występują-

cego problemu społecznego, stwierdzonego na podstawie samodzielnie dokonanej diagnozy. W przyszłości planuje się zwiększanie aktywności studentów kierunku *Socjologia* na rzecz lokalnej społeczności, poprzez wybór tematów prac dyplomowych związanych bezpośrednio z praktyką społeczno-gospodarczą regionu oraz realizację praktyk zawodowych zgodnie z wybraną specjalnością.

Programy obu realizowanych w Instytucie Socjologii kierunków zapewniają studentom zdobycie wszechstronnej wiedzy interdyscyplinarnej, umiejętności specjalistycznych i kompetencji społecznych opartych na współdziałaniu w kreatywnym poszukiwaniu rozwiązań, a obejmujących ponadto zdolności mediacyjne i negocjacyjne oraz inteligencję społeczną pozwalającą na sprawne poruszanie się w relacjach interpersonalnych. Taki sposób kształcenia zwiększa szanse absolwentów na podjęcie satysfakcjonującego zatrudnienia, a także daje solidne podstawy do kontynuacji edukacji w ramach kształcenia ustawicznego.

Wysoki poziom badań naukowych, ich powiązanie z kształceniem studentów, różnorodność i atrakcyjność nauczania oraz silne i dobrze ułożone związki z regionem, z jednej strony umożliwiają oddziaływanie na społeczeństwo i reagowanie na jego potrzeby, a z drugiej strony decydują o pozycji Instytutu Socjologii w kraju i w Europie, a tym samym o jego atrakcyjności dla przyszłych adeptów kierunków socjologicznych. Elastyczność programu daje możliwość korzystania z oferty w ramach krajowego programu MOST, ale o tym, że oferta dydaktyczna Instytutu Socjologii jest interesująca i adekwatna do potrzeb, świadczyć może zwiększające się zainteresowanie studentów zagranicznych. Sprzyja temu aktywna współpraca międzynarodowa w sferze badań naukowych i dydaktyki, która umożliwia mobilność studentów i kadry naukowej w ramach programu Erasmus. Podkreślając szczególne osiągnięcia w obszarze wymiany należy wymienić współpracę międzynarodową w ramach programu SOWOSEC. Studium Pracy Socjalnej bierze aktywny udział w organizacji i realizacji europejskich studiów II stopnia Social Work Social Economy, organizowanych w ramach międzynarodowego projektu koordynowanego przez Wyższą Szkołę Pracy Socjalnej w Wiedniu. Wynikiem kilkuletniej międzynarodowej współpracy jest stworzenie spójnego programu nauczania European Master Programme Social Work and Social Economy, wdrażanego od roku 2011 w ramach specjalności *Zarządzanie pracą socjalną i ekonomia społeczna* na kierunku *Socjologia*. Specjalność wychodzi naprzeciw aktualnym wymogom związanym z kształceniem i doskonaleniem zawodowym, profesjonalizacją zawodu pracownika so-

cialnego oraz nowym potrzebom, jak i możliwościom rozwiązywania problemów społecznych w oparciu o nowoczesne narzędzia polityki społecznej. Projekt SOWOSEC zakłada praktyczną wymianę doświadczeń studentów z różnych krajów Europy, a także poznanie specyfiki problemów społecznych i sposobów ich rozwiązywania w różnych systemach społeczno-politycznych, poprzez nałożony na studentów obowiązek realizacji części programu studiów w uczelni kraju partnerskiego. Projekt umożliwia zdobycie międzynarodowego dyplomu potwierdzającego zdobyte kwalifikacje przez wszystkich partnerów (joint degree study programme), a także wymianę kadry naukowej, prowadzącej zajęcia dla studentów uczelni partnerskich, co pozwala studentom na lepsze poznanie międzykulturowego zróżnicowania podejść do rozwiązywania problemów społecznych.

Kierując się ideą kształcenia ustawicznego, Instytut Socjologii od lat realizuje z powodzeniem studia w trybie niestacjonarnym oraz studia podyplomowe, a także szkolenia w ramach specjalizacji II stopnia w zawodzie pracownik socjalny. Dzięki staraniom kadry naukowo-dydaktycznej Studium Pracy Socjalnej udało się pozyskać środki unijne, które umożliwiły ponad 200 pracownikom socjalnym uzyskać bezpłatnie uprawnienia specjalizacyjne II stopnia w zawodzie pracownik socjalny. W najbliższym czasie planuje się przygotowanie nowej oferty studiów podyplomowych powiązanej z potrzebami rynku pracy oraz zwiększenie udziału absolwentów w ofercie dydaktycznej w zakresie studiów podyplomowych gwarantujących uzupełnienie kwalifikacji i kompetencji zawodowych oczekiwanych na współczesnym rynku pracy. W ramach aktualizacji oferty podejmuje się starania w kierunku uruchomienia specjalizacji z zakresu organizacji pomocy społecznej, szkoleń specjalizacyjnych II stopnia w zawodzie pracownik socjalny, szkoleń przygotowujących do zawodu asystenta rodziny (praca socjalna z rodziną w środowisku otwartym), szkoleń w zakresie superwizji pracy socjalnej oraz innych nowych zawodów w obszarze pomocy społecznej.

Proces kształcenia jest powiązany również z organizacją badań naukowych, co znajduje odzwierciedlenie we współpracy nauczycieli akademickich ze studentami studiów I, II i III stopnia, dzięki której studenci mają możliwość rozwoju wrażliwości badawczej i doskonalenia umiejętności warsztatowych socjologa i pracownika socjalnego. Jednocześnie Instytut Socjologii dba zarówno o wszechstronną wiedzę i bogate umiejętności, jak i o ich upowszechnienie poprzez nowe techniki komunikacji, wprowadzając nowe multimedialne techniki nauczania, w tym *distance learning*.

Wykorzystywanie najnowszych technologii w procesie nauczania realizowane jest poprzez:

- interaktywne wykłady i ćwiczenia,
- zaznajomienie studentów z internetowymi bazami danych,
- sprawnie działającą stroną internetową (logowanie na przedmioty, ogłoszenia, „wirtualny sekretariat”),
- premiowanie innowacyjnych projektów i prac dyplomowych związanych z nowymi mediami.

Aktywność edukacyjno-badawcza studentów jest intensyfikowana w ramach kół naukowych, które są często włączane do realizacji prowadzonych przez Instytut projektów badawczych. Podkreślenia wymaga również sukcesywne poszerzanie oferty zajęć w języku angielskim, pozwalające na uzyskanie efektów kształcenia umożliwiających kontynuację procesu kształcenia na uczelniach w Polsce i za granicą. Dla studentów wykazujących szczególne zdolności przewiduje się tutoring jako formę otaczania indywidualną opieką i umożliwianie przez to realizacji specjalnie dla nich zaprojektowanych ścieżek i form kształcenia.

Wdrożenie wymaganych przepisami i realną potrzebą procedur zarządzania jakością kształcenia oraz doskonalenie procedur monitoringu i kontroli procesu dydaktycznego stanowi ważny element podnoszenia wartości oferty Instytutu Socjologii. Sprzyjać temu będzie dokonywanie oceny atrakcyjności prowadzonych zajęć oraz wzrost udziału aktywnych metod nauczania, a także tworzenie trwałych więzi pracowników i studentów z jednostkami edukacyjnymi regionu tak, aby działalność dydaktyczna stanowiła forum do wymiany poglądów i dialogu społecznego, co powinno być pomocne w inicjowaniu przedsięwzięć o charakterze edukacyjnym, kulturalnym i informacyjnym.

CELE OPERACYJNE 2

C01. Opracowanie zasad organizacyjnych i programowych na trzech poziomach studiów zgodnie z KRK

C02. Budowanie oferty i promowanie idei uczenia się przez całe życie

C03. Otwartość i innowacyjność w obszarze kształcenia

C03.1. Wzrost umiędzynarodowienia i mobilności w procesie kształcenia

C03.2. Tworzenie nowych programów zgodnych z oczekiwaniami rynku pracy

C03.3. wykorzystywanie najnowszych technologii w procesie kształcenia

C04. Podnoszenie jakości kształcenia

C04.1. Podnoszenie poziomu wiedzy kandydatów

C04.2. Rozbudowywanie wewnętrznego systemu zapewniania wysokiej jakości kształcenia

C04.3. Zapewnianie wysokiej jakości kształcenia potwierdzonej akredytacjami krajowymi i zagranicznymi

C04.4. Rozwijanie kompetencji dydaktycznych nauczycieli akademickich

C05. Indywidualizacja kształcenia studentów szczególnie uzdolnionych

C06. Systemowe przeciwdziałanie zjawiskom patologicznym w procesie kształcenia

KARTA STRATEGICZNEGO CELU OPERACYJNEGO

DZIAŁANIE ³	ODPOWIEDZIALNOŚĆ	TERMIN	WAGA (1-3)	STOPIEŃ ZŁOŻONOŚCI	WSKAŹNIK / REZULTAT	ŹRÓDŁO FINANSOWANIA
2.1. Opracowanie zasad organizacyjnych i programowych na trzech poziomach studiów zgodnie z KRK						
2.1.0.1. Opracowanie opisów kwalifikacji zgodnych KRK dla kierunków i specjalności prowadzonych w Instytucie Socjologii	Dyr. Jedn.	do czerwca 2012 r.	3 (AP)	3 (BZ)	opis kwalifikacji, efekty kształcenia dla wszystkich prowadzonych kierunków studiów	środki UŚ
2.1.0.2. Przebudowa programów studiów zgodnie z KRK dla kierunków i specjalności prowadzonych w Instytucie Socjologii	Dyr. Jedn.	do czerwca 2012 r.	3 (AP)	3 (BZ)	nowe programy studiów	środki UŚ
2.1.0.3. Rozwój programów i form kształcenia wyróżniających UŚ na rynku usług edukacyjnych	Dyr. Jedn.	zadanie ciągłe.	3 (AP)	3 (BZ)	liczba uruchomionych programów	środki zewnętrzne, w tym projekty, środki UŚ
2.1.0.4. Wprowadzenie jasnych, ujednoczonych i prostych kryteriów rekrutacyjnych na kierunki prowadzone w Instytucie Socjologii	Dyr. Jedn.	do maja 2012 r.	3 (AP)	2 (Z)	jasne i proste kryteria rekrutacji	bez kosztów
2.1.0.5. Usprawnienia procedury rekrutacji na studia I i II stopnia	rekrutacja internetowa przez IRK	Dyr. Jedn.	3 (AP)	2 (Z)	usprawniona procedura	środki UŚ

³ W dokumencie przyjęto oznaczenia działań zgodne z zapisem w Strategii Rozwoju UŚ, co w niektórych przypadkach będzie oznaczało brak ciągłości numeracji ponieważ zawarto w nim opis działań realizowanych tylko na poziomie Instytutu Socjologii.

2.1.0.7. Analiza popytu na usługi dydaktyczne w UŚ	Dyr. Jedn.	do końca 2013 r. <i>później</i> zadanie ciągłe	2 (W)	2 (Z)	analiza	środki UŚ
2.1.0.8. Przeprowadzenie badań wśród studentów I stopnia studiów na kierunkach prowadzonych w Instytucie Socjologii w celu określenia prawdopodobieństwa kontynuacji kształcenia na II stopniu studiów w UŚ oraz identyfikacja ewentualnych przyczyn rezygnacji z nauki	Dyr. Jedn.	do maja 2013 r.	2 (W)	2 (Z)	analiza	środki UŚ
2.2. Budowanie oferty i promowanie idei uczenia się przez całe życie						
2.2.0.5. Zabieganie o zwiększenie liczby kształcących się na studiach podyplomowych i kursach dokształcających oraz w ramach innych form płatnego kształcenia	Dyr. Jedn.	do końca 2013 r.	3 (AP)	2 (Z)	liczba słuchaczy	środki UŚ
2.2.0.7. Pozyskiwanie środków na uruchomienie i prowadzenie kształcenia podyplomowego i innych form kształcenia ustawicznego, szczególnie nauczycieli, a także tych zawodów, które uważane są za priorytetowe dla rozwoju gospodarki opartej na wiedzy	Dyr. Jedn.	zadanie ciągłe	2 (W)	3 (BZ)	pozyskane środki	środki zewnętrzne, w tym projekty, uczestnicy
2.2.0.8. Aktualizowanie oferty studiów podyplomowych	Dyr. Jedn.	zadanie ciągłe	2 (W)	1 (P)	aktualna oferta studiów podyplomowych	bez kosztów
2.3. Otwartość i innowacyjność w obszarze kształcenia						
2.3.1. Wzrost umiędzynarodowienia i mobilności w procesie kształcenia						
2.3.1.2. Aktywna współpraca transgraniczna, prowadząca m.in. do tworzenia wspólnych	Dyr. Jedn., Kier. Zakł.	zadanie ciągłe	3 (AP)	3 (BZ)	liczba przedsięwzięć	środki zewnętrzne, w tym projekty,

programów kształcenia						partnerzy zagraniczni, środki UŚ,
2.3.1.3. Zwiększanie liczby programów prowadzących do uzyskania podwójnych i wielokrotnych dyplomów, a docelowo – jednego wspólnego dla kilku uczelni	Dyr. Jedn., Kier. Zakł.	zadanie ciągłe	3 (AP)	3 (BZ)	liczba programów prowadzących do podwójnych, wielokrotnych i wspólnych dyplomów	środki zewnętrzne, w tym projekty, partnerzy zagraniczni, środki UŚ,
2.3.1.4. Rozszerzenie oferty modułów prowadzonych w językach obcych, w szczególności w języku angielskim, w tym wykładów ogólnowydziałowych	Dyr. Jedn., Kier. Zakł.	zadanie ciągłe	3 (AP)	3 (BZ)	liczba modułów w językach obcych	środki UŚ
2.3.1.5. Zwiększanie liczby studentów cudzoziemców, podejmujących studia w Instytucie Socjologii	Dyr. Jedn.	zadanie ciągłe	3 (AP)	3 (BZ)	liczba studentów i doktorantów	środki zewnętrzne, środki UŚ
2.3.1.6. Zwiększenie liczby wyjazdów i przyjazdów studentów w wymianie studenckiej w ramach programów międzynarodowych i umów dwustronnych	Dyr. Jedn.	zadanie ciągłe	3 (AP)	2 (Z)	liczba przyjazdów i wyjazdów	środki zewnętrzne, w tym projekty, środki UŚ
2.3.1.10. Zwiększanie liczby umów partnerskich z uczelniami, jednostkami zagranicznymi i organizacjami polonijnymi	Dyr. Jedn., Kier. Zakł.	zadanie ciągłe	2 (W)	2 (Z)	liczba umów	środki zewnętrzne, w tym projekty, środki UŚ
2.3.1.12. Zwiększanie liczby nauczycieli akademickich cudzoziemców, w tym <i>visiting professors</i>	Dyr. Jedn., Kier. Zakł.	zadanie ciągłe	2 (W)	2 (Z)	liczba nauczycieli cudzoziem-	środki UŚ, środki zewnętrzne

					ców	
2.3.1.14. Wypracowanie efektywnego systemu uznawania zaliczeń zdobytych za granicą	Dziek., Dyr. Jedn.	do czerwca 2012 r.	2 (W)	2 (Z)	system	bez kosztów
2.3.2. Tworzenie nowych programów zgodnych z oczekiwaniami rynku pracy						
2.3.2.1. Dostosowywanie programów kształcenia do potrzeb rynku pracy i otoczenia UŚ	Dyr. Jedn.	zadanie ciągłe	3 (AP)	3 (BZ)	liczba dostosowanych programów kształcenia	środki zewnętrzne, w tym projekty, środki UŚ
2.3.2.2. Aktywny udział potencjalnych pracodawców w opracowaniu programów kształcenia (spotkania konsultacyjne z interesariuszami zewnętrznymi)	Dyr. Jedn.	zadanie ciągłe	3 (AP)	2 (Z)	liczba spotkań	środki zewnętrzne, w tym projekty
2.3.2.4. Wprowadzanie do programów studiów większej liczby zajęć praktycznych, a także praktyk, wolontariatów oraz staży w instytucjach i organizacjach	Dyr. Jedn.	zadanie ciągłe	3 (AP)	2 (Z)	liczba zajęć praktycznych/staży/wolontariatów etc.	środki UŚ
2.3.2.5. Tworzenie bazy zagadnień do realizacji w pracach dyplomowych i doktorskich przez otoczenie społeczno-gospodarcze	Dyr. Jedn., Kier. Zakł.	zadanie ciągłe	3 (AP)	2 (Z)	baza/liczba zgłoszonych zagadnień /liczba zrealizowanych zagadnień	środki zewnętrzne, w tym instytucje, projekty, środki UŚ
2.3.2.7. Wprowadzanie do programów studiów treści związanych z innowacyjnością i przedsiębiorczością, własnością intelektualną oraz rynkiem pracy	Dyr. Jedn.	zadanie ciągłe	2 (W)	2 (Z)	liczba modułów	środki zewnętrzne, środki UŚ
2.3.2.11. Włączanie do programów możliwości uzyskania certyfikatów	Dyr. Jedn.	zadanie ciągłe	2 (W)	2 (Z)	liczba uzyskanych	środki zewnętrzne, w tym projek-

					certyfikatów	ty, uczestnicy
2.3.3. Wykorzystywanie najnowszej technologii w procesie kształcenia						
2.3.3.1. Wspieranie kształcenia wykorzystującego nowoczesne techniki informacyjne	Dziek., Dyr. Jedn.	zadanie ciągłe	3 (AP)	2 (Z)	liczba stosowanych nowoczesnych technik informacyjnych/ liczba korzystających z nowoczesnych technik informacyjnych	środki zewnętrzne, w tym projekty, środki UŚ
2.3.3.5. Tworzenie coraz większej liczby kursów e-learningowych i zwiększanie aktywności w nauczaniu na odległość	Dziek., Dyr. Jedn.	zadanie ciągłe	3 (AP)	2 (Z)	liczba kursów/liczba uczestników	środki zewnętrzne, w tym projekty, środki UŚ
2.4. Podnoszenie jakości kształcenia						
2.4.1. Podwyższanie poziomu wiedzy kandydatów						
2.4.1.1. Prowadzenie działań zmierzających do przyjęcia na studia najlepszych kandydatów, w tym laureatów i finalistów olimpiad bez postępowania kwalifikacyjnego	Dyr. Jedn.	zadanie ciągłe	3 (AP)	2 (Z)	liczba przyjętych laureatów i finalistów olimpiad	środki zewnętrzne, w tym środki MEN, środki UŚ
2.4.1.2. Organizacja i wspieranie olimpiad przedmiotowych oraz konkursów ogólnopolskich i międzynarodowych	Dyr. Jedn.	zadanie ciągłe	3 (AP)	2 (Z)	liczba olimpiad i konkursów	środki zewnętrzne, w tym środki MEN, środki UŚ

2.4.2. Rozbudowywanie wewnętrznego systemu zapewniania wysokiej jakości kształcenia						
2.4.2.3 ⁴ . Wdrożenie i monitorowanie wewnętrznego systemu jakości kształcenia na obu kierunkach prowadzonych w Instytucie Socjologii	Dyr. Jedn.	zadanie ciągłe	3 (AP)	3 (BZ)	wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia	środki zewnętrzne, w tym projekty, środki UŚ
2.4.2.5. Rozwijanie i doskonalenie systemu ankietyzacji studentów na wszystkich rodzajach zajęć	Dyr. Jedn.	zadanie ciągłe	2 (W)	1 (P)	liczba przeprowadzanych ankiet	środki zewnętrzne, w tym projekty, środki UŚ
2.4.2.7. Rozwijanie i doskonalenie systemu ankietyzacji poziomu satysfakcji absolwentów z danego cyklu kształcenia we współpracy z Biurem Karier UŚ	Dyr. Jedn.	zadanie ciągłe	2 (W)	1 (P)	współpraca z BK	środki zewnętrzne, w tym projekty, środki UŚ
2.4.3. Zapewnienie wysokiej jakości kształcenia potwierdzonej akredytacjami krajowymi i zagranicznymi						
2.4.3.1. Dążenie do osiągnięcia jak najwyższej oceny jakości procesu kształcenia dokonywanej przez PKA	Dyr. Jedn.	zadanie ciągłe	3 (AP)	3 (BZ)	liczba wyróżniających ocen	środki UŚ
2.4.3.2. Występowanie przez Instytut Socjologii o uzyskanie jak największej liczby programów kształcenia akredytowanych przez UKA oraz międzynarodowe agencje akredytacyjne	Dyr. Jedn.	zadanie ciągłe	3 (AP)	3 (BZ)	liczba programów akredytowanych	środki zewnętrzne, środki UŚ
2.4.4. Rozwijanie kompetencji dydaktycznych nauczycieli akademickich						
2.4.4.2. Tworzenie możliwości uczestniczenia doktorantów zajęciach podnoszących ich umiejętności dydaktyczne	Dyr. Jedn., Kier. Zakł.	zadanie ciągłe	2 (W)	2 (Z)	liczba zajęć	środki UŚ

⁴ Numeracja działań jest powiązana ze strategią UŚ, stąd brak ciągłości numeracji

2.4.4.3. Konkurs na najlepsze podręczniki akademickie (Nagroda Rektora)	Dyr. Jedn.	zadanie ciągłe	2 (W)	2 (Z)	liczba nagrodzonych	środki zewnętrzne, środki UŚ
2.4.4.4. Udział w konkursie na najlepszego nauczyciela akademickiego (Nagroda Rektora)	Dyr. Jedn.	zadanie ciągłe	2 (W)	2 (Z)	liczba nagrodzonych	środki UŚ
2.5. Indywidualizacja kształcenia studentów i doktorantów szczególnie uzdolnionych						
2.5.0.1. Otaczanie indywidualną opieką studentów wykazujących szczególne zdolności	Dyr. Jedn., Kier. Zakł.	zadanie ciągłe	3 (AP)	2 (Z)	liczba studentów	bez kosztów
2.5.0.2. Prowadzenie tutoringu dla najzdolniejszych kandydatów i studentów	Dyr. Jedn.	zadanie ciągłe	2 (W)	2 (Z)	liczba tutorów	środki UŚ
2.5.0.3. Promowanie udziału najzdolniejszych studentów i doktorantów w programach badawczych (Diamantowe Granty) oraz zwiększenie ich udziału w programie <i>Artes Liberales</i>	Dyr. Jedn., Kier. Zakł.	zadanie ciągłe	2 (W)	2 (Z)	liczba studentów i doktorantów w programach badawczych i w <i>Artes Liberales</i>	środki UŚ
2.7. Systemowe przeciwdziałanie zjawiskom patologicznym w procesie kształcenia						
2.7.0.1. Promowanie działań studenckich i doktoranckich opartych na poszanowaniu wartości akademickich	Dyr. Jedn., Kier. Zakł.	zadanie ciągłe	2 (W)	2 (Z)	liczba działań	środki UŚ
2.7.0.2. Stosowanie przez pracowników Instytutu Socjologii zasady „zero tolerancji” wobec plagiatu i innych nieetycznych zachowań	Dyr. Jedn., Kier. Zakł.	zadanie ciągłe	2 (W)	2 (Z)	wdrożone zasady	bez kosztów
2.7.0.4. Upowszechnianie wśród studentów kodeksu etyki zawodowej	Dyr. Jedn., Kier. Zakł.	zadanie ciągłe	2 (W)	2 (Z)	liczba zajęć	środki UŚ

CEL STRATEGICZNY

3

AKTYWNE WSPÓŁDZIAŁANIE UCZELNI Z OTOCZENIEM

Instytut Socjologii jest w sposób naturalny związany ze środowiskiem ze względu na specyfikę badań i zainteresowań. Dbłość o wysoką jakość kształcenia znajduje wyraz w programie studiów opracowanym zgodnie z potrzebami i wymaganiami współczesnego rynku pracy oraz zgodnie z oczekiwaniami społecznymi. Stanowi to wynik wieloletniej i stałej współpracy z środowiskiem, w tym licznymi instytucjami i organizacjami pożytku publicznego zajmującymi się problemami społecznymi oraz zatrudniającymi absolwentów kierunków *Socjologia* i *Praca socjalna*.

Współpraca Instytutu Socjologii z otoczeniem obejmuje współdziałanie z innymi ośrodkami akademickimi – krajowymi i europejskimi, a także z szeroko rozumianymi interesariuszami zewnętrznymi. W swoich działaniach dąży do wzmocnienia powiązań z instytucjami samorządowymi, organizacjami społecznymi, gospodarczymi. Reagując na płynące stamtąd informacje podejmuje działania polegające na utrwalaniu związków z otoczeniem, które będą sprzyjać współpracy i zarazem uwzględniać potrzeby i oczekiwania otoczenia zewnętrznego (tj. stowarzyszeń zawodowych, służb publicznych i administracji, instytucji rynku pracy oraz absolwentów).

W aktywność Instytutu Socjologii wpisane jest współdziałanie oraz wzmocnianie kontaktów z otoczeniem mające na celu przede wszystkim wypracowanie dobrych praktyk w zakresie współpracy z pracodawcami. Kształtowanie pozytywnych relacji Instytutu Socjologii z otoczeniem społeczno-gospodarczym przejawia się poprzez:

- diagnozowanie zarówno potencjału Instytutu pod względem możliwości współpracy z otoczeniem jak i oczekiwań otoczenia społeczno-gospodarczego pod względem współpracy,
- zwiększanie udziału pracowników w instytucjach opiniotwórczych,
- merytoryczne zaangażowanie w inicjatywy ważne dla regionu i kraju,
- organizację wykładów otwartych, warsztatów, festiwali i innych przedsięwzięć,
- przygotowanie katalogu instytucji współpracujących z Instytutem i ich prezentację na stronie internetowej.

Na potrzeby instytucji polityki społecznej zespoły naukowo-badawcze opracowują specjalistyczne raporty, diagnozy społeczne oraz rekomendacje. Aktywnie uczestniczą

zarówno w rolach ekspertów, jak i partnerów w seminariach, konferencjach, warsztatach i projektach badawczych inicjowanych przez interesariuszy zewnętrznych, co owocuje obustronnymi korzyściami i wzmacnia efektywność podejmowanych działań. Jednym z licznych przykładów tej aktywności może być nawiązana w kwietniu 2012 roku współpraca z Urzędem Marszałkowskim Województwa Śląskiego (Wydział Europejskiego Funduszu Społecznego). W jej ramach pracownicy naukowo-dydaktyczni Studium Pracy Socjalnej biorą udział w warsztatach eksperckich organizowanych w kontekście perspektywy finansowej 2014-2020 w zakresie interwencji Europejskiego Funduszu Społecznego. Warsztaty dają możliwość omówienia propozycji objęcia wsparciem działań w obszarze edukacji, umiejętności i uczenia się przez całe życie, zatrudnienia i mobilności pracowników, włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa.

Szczególnie cenną formą współpracy jest kontakt z praktykami w obszarze pracy socjalnej, poprzez ich udział w procesie kształcenia. Zajęcia dla studentów prowadzą specjaliści w zakresie interwencji kryzysowej, terapii uzależnień, zaburzeń psychicznych i innych. Dostarczają umiejętności praktycznych i kształcą niezbędne w zawodzie profesjonalne kompetencje.

Znaczącym i posiadającym wymierny, bardzo pożyteczny efekt przejawem współpracy jest wdrażanie w ośrodkach i placówkach pomocy społecznej najlepszych projektów socjalnych przygotowanych przez studentów w ramach prac dyplomowych, a będących oryginalnymi i celnymi propozycjami rozwiązania realnie zdiagnozowanych problemów. Możliwość wdrażania samodzielnie opracowanych projektów socjalnych nierzadko staje się szansą na zatrudnienie w placówkach, w których studenci odbywali praktyki zawodowe w trakcie studiów.

Od roku 2010 Studium Pracy Socjalnej nawiązało ścisłą współpracę z Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Świętochłowicach, Urzędem Miasta Świętochłowice oraz Centrum Integracji Społecznej w Świętochłowicach. Celem współpracy jest wytworzenie sieci wsparcia i pomoc w rewitalizacji dzielnicy Lipiny w Świętochłowicach, a także dostosowanie oferty dydaktycznej Instytutu Socjologii do oczekiwań pracodawców. Wychodząc naprzeciw potrzebom i oczekiwaniom środowiskowym, dzięki współpracy Urzędu Miejskiego, Studium Pracy Socjalnej oraz Koła Naukowego PS utworzono świetlicę środowiskową w Lipinach (wrzesień 2012), której działalność jest na bieżąco monitorowana.

Szczególne znaczenie mają samodzielne inicjatywy studentów, których przykładem może być cykliczna, organizowana od kilku lat świąteczna akcja zbiórki zabawek na rzecz dzieci z rodzin ubogich oraz aktywny udział w akcji „Szlachetna paczka”.

W przyszłych działaniach planuje się intensyfikację współpracy z instytucjami polityki społecznej w regionie, w tym z ośrodkami pomocy społecznej, powiatowymi centrami pomocy rodzinie, domami pomocy społecznej, centrami integracji społecznej, ośrodkami interwencji kryzysowej, centrami aktywności lokalnej, itp., głównie w celu zapewnienia miejsc realizacji praktyk dla studentów, ale również w dążeniu do uaktualniania i dostosowywania do wymogów rynku programu kształcenia. Ten profil pracodawców jest związany głównie z kierunkiem *Praca socjalna*.

W przypadku studentów kierunku *Socjologia* (w szczególności specjalności *Socjologia reklamy i komunikacja społeczna*) grupą docelową pracodawców są agencje reklamowe, biura promocji i firmy Public Relations, gdzie najczęściej realizowane są praktyki studenckie. Innym rodzajem instytucji wybieranych przez studentów są ośrodki badania rynku i opinii publicznej, redakcje radiowe, telewizyjne i prasowe, Działy Rekrutacji i Szkoleń, Działy Rozwoju Pracownika, Działy Promocji i Współpracy z Zagranicą, Biura Reklamy i Promocji czy Biura Prasowe, itp. będące częścią takich placówek, jak: instytucje kultury, firmy prawnicze, banki, urzędy miejskie i powiatowe, firmy telekomunikacyjne, jak również firmy z branży handlowej, energetycznej, związane z transportem miejskim czy przemysłem ciężkim, itd.

Pracownicy Instytutu są ponadto coraz częściej gośćmi regionalnych szkół ponadgimnazjalnych, przybliżając potencjalnym kandydatom na studentów tematykę społeczną i uświadamiając jej znaczenie w prawidłowym wspólnotowym funkcjonowaniu, jak również zachęcając do podjęcia działań o charakterze prospołecznym.

Szeroka oferta dydaktyczna ukierunkowana na kształcenie ustawiczne pozwala na kontakt z uczestnikami rynku pracy różnych branż, co niesie obustronne satysfakcjonujące korzyści – słuchacze studiów podyplomowych uzupełniają swoje kompetencje zawodowo-społeczne, a przekazując informacje zwrotne uwzględniające ich doświadczenia, posiadane kwalifikacje i potrzeby mają wpływ na wzbogacenie oferty dydaktycznej Instytutu.

I wreszcie swoistym rodzajem kontaktu z otoczeniem jest kontakt pośredni poprzez absolwentów, których wiedza, umiejętności i kompetencje stanowią wymierną wizytówkę jakości kształcenia prezentowaną w kraju i za granicą⁵.

⁵ Dyplom pracownika socjalnego pozwala wykonywać ten zawód w krajach Unii Europejskiej po uzupełnieniu dodatkowych wymagań, takich jak znajomość języka i przepisów prawnych związanych z wykonywaniem pracy socjalnej w danym kraju.

CELE OPERACYJNE 3

C01. Upowszechnianie idei społecznej odpowiedzialności Uniwersytetu

C02. Kształtowanie pozytywnych relacji Instytutu Socjologii z otoczeniem

C03. Stała współpraca Instytutu Socjologii z instytucjami i interesariuszami zewnętrznymi

C03.1. Współpraca z gospodarką i kulturą

C03.2. Współpraca Instytutu Socjologii z pracodawcami i interesariuszami zewnętrznymi

C03.3. Zintensyfikowanie współpracy z administracją oraz samorządami lokalnymi i regionalnymi

KARTA STRATEGICZNEGO CELU OPERACYJNEGO

DZIAŁANIE ⁶	ODPOWIEDZIALNOŚĆ	TERMIN	WAGA (1-3)	STOPIEŃ ZŁOŻONOŚCI	WSKAŹNIK / REZULTAT	ŹRÓDŁO FINANSOWANIA
3.1. Upowszechnienie idei społecznej odpowiedzialności Uniwersytetu						
3.1.0.1. Inspirowanie społeczności akademickiej Instytutu Socjologii – zarówno studentów, jak i pracowników – do podejmowania inicjatyw na rzecz otoczenia społeczno-gospodarczego (organizacja i udział m. in. w: Festiwalu Nauki, Targach Edukacyjnych, Dniach Otwartych, Śląskiej Nocy Naukowców, akcjach społecznych, charytatywnych, ekologicznych)	Dyr. Jedn., Kier. Zakł.	zadanie ciągłe	3(AP)	2(Z)	liczba inicjatyw	bez kosztów
3.1.0.2. Organizowanie i aktywny udział pracowników i studentów Instytutu Socjologii w publicznych debatach, wykładach i seminariach	Dyr. Jedn., Kier. Zakł.	zadanie ciągłe	3(AP)	2(Z)	liczba debat	środki UŚ, środki zewnętrzne, w tym sponsorzy
3.1.0.3. Organizowanie i uczestnictwo w działaniach o charakterze charytatywnym	Dyr. Jedn., Kier. Zakł.	zadanie ciągłe	2(W)	2(Z)	liczba przedsięwzięć	środki UŚ, środki zewnętrzne, w tym sponsorzy i instytucje
3.2. Kształtowanie pozytywnych relacji Instytutu Socjologii z otoczeniem						
3.2.0.1. Diagnozowanie potencjału UŚ pod względem możliwości współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym	Dyr. Jedn., Kier. Zakł.	zadanie ciągłe	2 (W)	2 (Z)	dokument	bez kosztów
3.2.0.2. Diagnozowanie oczekiwań otoczenia społeczno-gospodarczego pod względem współpracy z Uczelnią	Dyr. Jedn., Kier. Zakł.	zadanie ciągłe	2 (W)	2 (Z)	dokument	bez kosztów

⁶ W dokumencie przyjęto oznaczenia działań zgodne z zapisem w Strategii Rozwoju UŚ, co w niektórych przypadkach będzie oznaczało brak ciągłości numeracji ponieważ zawarto w nim opis działań realizowanych tylko na poziomie Instytutu Socjologii.

3.2.0.7.7 Merytoryczne zaangażowanie w inicjatywy ważne dla regionu i kraju	Dyr. Jedn., Kier. Zakł.	zadanie ciągłe	2(W)	2(W)	Liczba osób zaangażowanych/liczba wspartych inicjatyw	środki UŚ, środki zewnętrzne, w tym projekty
3.2.0.8. Organizacja wykładów otwartych, warsztatów, festiwali i innych przedsięwzięć (w tym organizowanie spotkań pracowników Instytutu Socjologii z interesariuszami zewnętrznymi, w celu nawiązania współpracy)	Dyr. Jedn., Kier. Zakł.	zadanie ciągłe	2(W)	2(W)	liczba przedsięwzięć/liczba uczestników/liczba spotkań	środki UŚ, środki zewnętrzne, w tym projekty
3.2.0.10. Przygotowanie katalogu instytucji współpracujących z Instytutem Socjologii i ich prezentacja na stronie internetowej	Dyr. Jedn., Kier. Zakł.	zadanie ciągłe	1 (P)	1 (P)	katalog	środki UŚ
3.3. Stała współpraca Instytutu Socjologii z instytucjami otoczenia Uniwersytetu Śląskiego o zasięgu regionalnym, krajowym i międzynarodowym						
3.3.1. Współpraca z gospodarką						
3.3.1.1. Transfer wiedzy do gospodarki oraz komercjalizacja						
3.3.1.1.1. Budowanie więzi pomiędzy uczonymi a podmiotami gospodarczymi i instytucjami kulturalnymi	Dyr. Jedn., Kier. Zakł.	zadanie ciągłe	2(W)	2(Z)	liczba nawiązanych kontaktów	środki UŚ
3.3.1.1.11⁸. Budowa bazy dla środowiska gospodarczego i kulturowego przygotowanie instytucyjowej oferty badań i konsultacji oraz list pracowników i ich naukowych zainteresowań	Dyr. Jedn., Kier. Zakł.	zadanie ciągłe	2(w)	2(Z)	baza/ oferta instytucyjowa	środki UŚ

⁷ Numeracja działań jest powiązana ze strategią UŚ, stąd brak ciągłości numeracji

⁸ Numeracja działań jest powiązana ze strategią UŚ, stąd brak ciągłości numeracji

3.3.2. Współpraca Instytutu Socjologii z pracodawcami i interesariuszami zewnętrznymi						
3.3.2.1. Budowanie trwałej i satysfakcjonującej więzi z pracodawcami	Dyr. Jedn.	zadanie ciągłe	3(AP)	2(Z)	liczba spotkań i nawiązanych stosunków	środki zewnętrzne, w tym projekty, instytucje, środki UŚ
3.3.4. Zintensyfikowanie współpracy z administracją oraz samorządami lokalnymi i regionalnymi						
3.3.4.2. Realizacja zadań naukowo-badawczych ważnych dla idei zrównoważonego rozwoju	Dyr. Jedn.	zadanie ciągłe	2(W)	2(Z)	liczba zadań	środki UŚ, środki zewnętrzne, w tym projekty
3.3.4.3. Profesjonalne doradztwo, ekspertyzy dla administracji i samorządów lokalnych	Dyr. Jedn., Kier. Zakł.	zadanie ciągłe	2(W)	2(Z)	liczba ekspertyz	środki zewnętrzne, w tym projekty

CEL STRATEGICZNY

4

SYSTEMOWE ZARZĄDZANIE INSTYTUTEM

Istotnym elementem systemowego zarządzania Instytutem jest planowanie, które jest zbieżne z celami strategicznymi Uniwersytetu Śląskiego. Instytut Socjologii kładzie szczególny nacisk na utrzymywanie wysokiej jakości oferty dydaktycznej i naukowej, a także na jej adaptację do zmieniających się uwarunkowań zewnętrznych, na co wskazują uruchomione od 2012 roku nowe specjalności (studia I stopnia: *Socjologia miasta i regionu, Socjologia organizacji i zarządzania, Wiedza o współczesnym społeczeństwie*, studia II stopnia: *Studia miejskie*).

Aktywność naukowo-dydaktyczna Instytutu Socjologii jest zorganizowana w ramach 6 zakładów (Socjologii Ogólnej, Organizacji, Gospodarki i Metodologii Badań Społecznych, Socjologii Polityki, Badań Kultury Współczesnej, Socjologii Wiedzy, Socjologii Rozwoju) oraz Studium Pracy Socjalnej. Instytut podejmuje działania dążące do racjonalizacji struktury organizacyjnej i usprawnienia procesu decyzyjnego związanego z doskonaleniem jakości kształcenia.

W ramach działań Komisji ds. Zapewniania Jakości Kształcenia na kierunkach *Socjologia* i *Praca socjalna* podejmuje się starania o zrównoważony nadzór nad poszczególnymi obszarami działania Instytutu Socjologii, przejawiający się również w monitorowaniu procesu wdrażania nowego paradygmatu kształcenia.

Dużą wagę przywiązuje się do wspierania samorządności środowiska studentów i doktorantów. Wspierani przez kadre akademicką studenci Instytutu Socjologii organizują akcje oraz spotkania mające na celu integrację studentów i kadry dydaktycznej oraz krzewienie kultury studenckiej. Pracownicy Instytutu otaczają ponadto opieką studenckie koła naukowe inspirując i inicjując konferencje, seminaria, wykłady gościnne i dyskusje. Obecnie przy Instytucie Socjologii UŚ działają: KN Socjologów, KN Studium Pracy Socjalnej, KN Socjologii Reklamy i Komunikacji Społecznej, KN Human Resources.

Mając na względzie rozwój działalności naukowej oraz usprawnienie realizowania i procesu rozliczania projektów pracownicy Instytutu na bieżąco podejmują starania o uzyskanie środków z grantów badawczych i dostępnych dotacji.

W ramach udoskonalania procesu zarządzania kadrami i planowania kapitału ludzkiego planuje się przeprowadzenie analizy posiadanego kapitału ludzkiego wraz z uporządkowaniem zakresu zadań.

CELE OPERACYJNE 4

C01. Wprowadzenie systemowego, sprawnego i nowoczesnego zarządzania Instytutem Socjologii

C01.1. Zrównoważony nadzór nad wszystkimi obszarami działalności Instytutu Socjologii

C01.2. Wspieranie samorządności studentów i doktorantów

C01.3. Pozyskiwanie dotacji, grantów na rozwijanie działalności Instytutu Socjologii oraz usprawnienie realizowania i procesu rozliczania projektów

C02. Udoskonalenie procesu zarządzania kadrami

C02.1. Planowanie kapitału ludzkiego

KARTA STRATEGICZNEGO CELU OPERACYJNEGO

DZIAŁANIE ⁹	ODPOWIEDZIALNOŚĆ	TERMIN	WAGA (1-3)	STOPIEŃ ZŁOŻONOŚCI	WSKAŹNIK / REZULTAT	ŹRÓDŁO FINANSOWANIA
4.1. Wprowadzenie systemowego, sprawnego i nowoczesnego zarządzania Instytutem Socjologii						
4.1.3. Wspieranie samorządności studentów i doktorantów						
4.1.3.1. Wspieranie organizacyjne samorządności studenckiej	Dyr. Jedn., Kier. Zakł.	zadanie ciągłe	2 (W)	2 (Z)	liczba działań	środki zewnętrzne, w tym sponso-rzy, środki UŚ
4.1.3.2. Wspieranie organizacyjne kultury, sportu studenckiego, w tym Juwenaliów	Dyr. Jedn., Kier. Zakł.	zadanie ciągłe	2 (W)	2 (Z)	liczba działań	środki zewnętrzne, w tym sponso-rzy, środki UŚ
4.1.2.5. Zwiększanie aktywności studentów i doktorantów oraz inspirowanie ich do podejmowania inicjatyw na rzecz Instytutu Socjologii, Wydziału oraz całej Uczelni i jej otoczenia	Dyr. Jedn., Kier. Zakł.	zadanie ciągłe	2 (W)	2 (Z)	liczba inicjatyw/działañ	bez kosztów
4.3. Udoskonalenie procesu zarządzania kadrami						
4.3.1. Planowanie kapitału ludzkiego						
4.2.1.1. Przeprowadzanie analizy posiadanego kapitału ludzkiego, uporządkowanie zakresów zadań	Dyr. Jedn.	do lute-go 2013r.	2 (W)	2 (Z)	sprawozdanie z analizy	bez kosztów

WYJAŚNIENIE SKRÓTÓW

Waga działania: **3 AP** – absolutnie priorytetowe; **2 W** – ważne; **1 P** – potrzebne

Stożenie złożoności działania: **1 P** – proste; **2 Z** – złożone; **3 BZ** – bardzo złożone

⁹ W dokumencie przyjęto oznaczenia działań zgodne z zapisem w Strategii Rozwoju UŚ, co w niektórych przypadkach będzie oznaczało brak ciągłości numeracji ponieważ zawarto w nim opis działań realizowanych tylko na poziomie Instytutu Socjologii.